

Gazeta Nowska

Abonament miesięczny w ekspedycji 90 groszy, z opłatą pocztową 98 groszy. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie lub tem podobnych nie przewidzianych okoliczności, wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagać się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Od ogłoszeń pobiera się za 1-lin. wiersz 15 groszy. Reklamy przed dziełem ogłoszeń wiersz 35 groszy. — „Gazeta Nowska” wychodzi 1 raz tygodniowo a m. anowicie w piątek. — Wydawca, drukiem i nakładem Władysława Wesolowskiego w Nowem (Pomorze). Prenumerata płatna zgóry. Ogłoszenia płatne natychm. Redaktor odpowiad. Władysław Wesolowski, Nowe.

Nr. 4.

Nowe, sobota 23-go stycznia 1932 r.

Rok IX.

Z posiedzenia Rady Miejskiej.

W piątek, dnia 15-go stycznia b. r. odbyło się na sali Magistratu posiedzenie Rady Miejskiej. W posiedzeniu brało udział 15 radnych i 4 członków Magistratu z p. burmistrzem na czele.

Rada Miejska powzięła sprawozdanie kasowe za miesiące październik, listopad i grudzień 1931 r. do wiadomości. Następnie przystąpiono do wyboru zarządu R. M., gdzie wybrano jednogłośnie przez akklamację dotychczasowy zarząd w osobach: pp. W. Jażdżewski — przewodn., M. Schudziński — zast. przewodn., Majewski — sekretarz, A. Maciejewski — zast. sekr. Następny punkt, sprzedaż sikawki, przyjęto do wiadomości. Dowiedziano się, że tuż Straż Pożarna sprzedała starą sikawkę nr. 3 za cenę 500 zł i zamierza z osiągniętej kwoty zakupić nowe węże i inne przybory strażackie. Ożywioną dyskusję wywołał następny punkt, a mianowicie uchwalenie opłat za używanie rzeźni, oraz badanie zwierząt rzeźnych i mięsa. Ostatecznie przyjęto jednogłośnie projekt Magistratu z tem, że nastąpi zniżka o 50 gr na każdej bitej sztuce bydła i świń. Następnie uchwalono dla Związku Ociemniałych Wojaków, Bydgoszcz 20,— zł. Dalej ustalono uposażenie kierownika elektr. p. Kilkowskiego, oraz dyrektora tuż szpitala p. dr. Neumanna. Sprawę regulaminu wzorowego z instrukcją podłączną i ewid. ruchu ludności oraz sprawę organizacji i instrukcji kancelaryjnej przyjęto do wiadomości. Wniosek Kat. Dozoru Kościelnego dot. nabycia miejskiego domu przy ul. Biskupiej — zamieszkałego przez p. Lisewskiego — odroczone do przyszłego posiedzenia i wybrano specjalną komisję, do której należą: pp. W. Jażdżewski, R. Chaliński, Szczukowski i Wesolowski. Ostatni punkt, wynik lustracji wodociągów, przyjęto także do wiadomości i uchwalono cenę wody nie podwyższyć.

Nowe podatki.

W ostatnich zeszytach „Dziennika Ustaw” (Nr. 112 i 113 z dnia 31 grudnia 1931 r.) znajdujemy szereg ustaw podatkowych, wchodzących w życie z dniem 1 stycznia 1932 r.

PAŃSTWOWY PODATEK OD NIERUCHOMOŚCI.

Państwowy podatek od nieruchomości zawiera szereg zmian. Samorządom, jako władzom wymiarowym, przekazano 4 proc. od wpływów. Nieruchomości, które opuszczono przy poprzednich wymiarach, ustanowiono dla nich wymiar za niski, lub zwolniono ich od podatku, zostaną pociągnięte do świadczeń dodatkowych za czas ubiegły, lecz nie więcej niż za 3 lata.

Dodatek kryzysowy wynosi 3 proc. podstawy wymiaru podatku, t. zn., że stopa procentowa podatku od nieruchomości zostanie podwyższona o 3 proc.

PODATEK OD LOKALI.

Wolne od podatku od lokali są domy mieszkalne, oddane do użytku przed 1 stycznia 1929 r. na lat 10, a potem terminie na lat 15. Dalej wolne są również lokale 1-2-3 izbowe, zajmowane przez bezrobotnych, o ile nie mają sublokatorów. Stopa podatku wynosi 8 proc. dla lokali 1-2-3 izbowych. Dla lokali większych wynosi 12 proc. Podstawą wymiaru jest komorne, które dotychczas wynosiło 4 proc.

Odwolanie wnosi się tylko do Izby Skarbowej; — a nie do Magistratów.

Wniesienie odwołania nie wstrzymuje uiszczenia podatku. Podatek od lokali obowiązywać będzie do 31 grudnia 1942 r. Miasta otrzymują 4 proc. podatku.

PODATEK OD ENERGJI ELEKTRYCZNEJ.

Wprowadzenie podatku od zużycia prądu elektrycznego dla celów oświetleniowych, jest nowością i wynosi 10 proc. wartości zużytej energii. Podatek będą inkasowały elektrownie łącznie z rachunkiem za elektryczność, który jest podstawą wymiaru. Otrzymują za to 2 proc. zainkasowanej sumy. Elektrownie odpowiadają za podatek nieściągnięty.

Podatek od energii jest wolny od 10 proc.-wego dodatku do podatków.

Nowy podatek nie będzie pobierany na obszarze województw: wolińskiego, poleskiego, nowogrodzkiego, wileńskiego, tudzież na obszarach powiatów: morskiego, kartuskiego, kościńskiego, tczewskiego, gnieńskiego, chojnickiego i miasta Gdyni.

Niestety powiat świecki nie został zwolniony od płacenia tego podatku.

Ile mieszkańców posiada Nowe.

Według ostatniego spisu ludności z dnia 9-go grudnia 1931 r. wynosi liczba stałych mieszkańców w Nowem 4.712 osób. Z tego włąda językiem polskim przeszło 4.000 osób — reszta językiem niemieckim.

Powiat gnieński zniesiony.

Z dniem 1 kwietnia będzie zniesiony powiat gnieński, a obszar jego zostanie podzielony pomiędzy powiat tezewski, starogardzki i świecki. Pozatem szereg gmin powiatu starogardzkiego zostanie przeniesionych do powiatu tezewskiego, a szereg gmin z powiatu świeckiego do tucholskiego.

Walne Zebranie Tow. Kupców Samodzielnych w Nowem

odbędzie się w czwartek, dnia 28 stycznia 1932 r. o godzinie 20-tej w hotelu „Concordia” pokój nr. 10, na które pp. Kolegów i Sympatyków chociaż niezrzeszonych uprzejmie zapraszamy.

Tow. Kupców Samodzielnych w Nowem.

Funkcjonowanie standardu złota.

Szereg poważnych ekonomistów, z urozonym szwedzkim prof. Caselem na czele, uważa, że główną przyczyną obecnych trudności gospodarczych świata jest właśnie oparcie emisji pieniądza na złocie. Zwolennicy tego poglądu twierdzą, że światowe zapasy złota monetarnego wzrastają w znacznie powolniejszym tempie, aniżeli potrzeby banków emisyjnych, powodowane wzrostem produkcji i wymiany, a zatem podstawy emisji pieniądza okazują się niedostateczne, utrudniając normalny bieg interesów. W konsekwencji istnieją tendencje do zrzucenia złota z zajmowanego przezeń piedestału, co zaś do sposobu zastąpienia go, istnieje wielka ilość koncepcyj, których samo wyliczenie przekroczyłoby ramy artykułu; koncepcje te mają niekiedy charakter wprost fantastyczny, jak np. projekt Niemca, dr. Schmitza, przejęcia prywatnych długów niemieckich przez Bank Rozrachunków Międzynarodowych i emitowanie przez ten certyfikatów, któreby miały dla wszystkich krajów stanowić podstawę emisyjną ustawowo zrównaną ze złotem. Projekt ten oytujemy jedynie jako curiosum, oczywiście jest bowiem, że nikt nie może mieć do dłużników niemieckich zaufania równie wielkiego, jak do złota. Tem niemniej istnieje wiele koncepcyj mniej krańcowych, zasługujących na baczna uwagę, a rozważanych szczególnie pilnie w związku z niewątpliwą anormalną koncentracją złota w skarbcach emisyjnych kilku państw, z Francją i Stanami Zjednoczonymi na czele. Wspólna zaś i nieunikniona cechą tych koncepcyj jest ryzyko, jakie tkwić musi w porzuceniu panującego oddawna i powszechnie uznawanego miernika wartości. Zrozumiałem jest więc, że większość ekonomistów świata wypowiada się za utrzymaniem złota w jego obecnej roli, proponując natomiast pewne udoskonalenia w istniejących systemach emisyjnych.

Sprawy te są od dłuższego czasu tematem badań specjalnej komisji, powołanej przez Ligę

Narodów. Jest rzeczą dla nas niezwykle poehlebną, że w wyniku prac tej komisji wydane zostało przez Ligę Narodów w języku angielskim dzieło jej członka, wybitnego ekonomisty prof. F. Mlyarskiego, p. t. „The Functioning of Gold Standard” (Funkcjonowanie standardu złota), będące najciekawszą rozprawą na temat roli gospodarczej złota, jaka wyszła z pod prasy w ostatnich latach. Potrzeba utrzymania dotychczasowych zasad emisji pieniądza dowiedziona została, w tej pracy w sposób niezwykle przekonujący. Okazuje się, że ilość złota monetarnego, t. j. używanego na potrzeby procesów wymiennych, wzrasta istotnie powolniej, aniżeli rozmiary tych procesów, co jednak nie przemawia bynajmniej za porzuceniem złota jako miernika wartości, a jedynie za intensywniejszym wykorzystaniem go dla celów emisji pieniądza. Takie ustosunkowanie się do zagadnienia wpływa nie tylko z rozważań teoretycznych, lecz przede wszystkim z obserwacji faktów. Tak więc lata powojenne znamionują się powszechnem niemal stosowaniem waluty dewizowo-złotowej, t. j. emitowaniem pieniądza nie tylko na podstawie złota, lecz również pełnowartościowych dewiz zagranicznych, co jest jednoznaczne ze zwiększeniem ilości pieniądza, przypadającym na jednostkę złota. Jednocześnie obserwuje się bardzo szybki postęp w rozwoju obrotów bezgotówkowych (obroty czekowe, żyrowe, rozrachunkowe), skutkiem czego ta sama ilość gotówki w obiegu wystarcza na zaspokojenie coraz większych obrotów gospodarczych. Jest słusznem i zalecanem przez prof. Mlyarskiego takie rozszerzenie zdolności emisyjnej świata, bez potrzeby porzucania waluty złotej. Nastąpić to może przez jednoczesne, choćby niewielkie obniżenia we wszystkich krajach pokrycia legalnego złotem, tem więcej, że przed wojną odnośne wymagania statutów banków emisyjnych były mniej rygorystyczne.

Wskazaniem też jest włączenie do pokrycia legalnego choćby minimalnych ilości srebra, również na wzór przedwojennego stanu rzeczy. Posunięcia tego rodzaju okażą się w skutkach swoich analogicznymi ze zwiększeniem zapasu złota monetarnego, bez potrzeby decyzji rewolucyjnych, mogących narazić gospodarstwo światowe na wstrząsy znacznie silniejsze i szkody znacznie większe, aniżeli płynące z ograniczenia emisji.

Przyczyną kryzysu prof. Mlyarski dopatruje się nie w braku złota, a we wzroście obciążeń podatkowych na rzecz państwa, samorządów i innych funduszy publicznych, postępującym, znacznie szybciej, aniżeli wzrost dochodu społecznego. Powstaje stąd przesunięcie w sile nabywczej i gwałtowne perturbacje w gospodarstwie międzynarodowym oraz zaburzenia w akumulacji kapitałów i międzynarodowym obrocie kapitałowym. Tak więc rozwój możliwości kredytowych zależy mniej od przyrostu złota, niż od normalnej akumulacji kapitałów, od swobodnego obrotu kapitałami, oszczędnego gospodarowania złotem, co znowu wiąże się z zasadniczym zagadnieniem spokoju politycznego, jako niezbędnej podstawy dla zdrowych procesów gospodarczych.

K. M.

KOBIETY MARYNARZAMI.

W Szwecji obchodził niedawno 10-letni jubileusz „Związek Kobiet Marynarzy”. Przy tej okazji stwierdzono, iż w Szwecji blisko 4000 kobiet zajmuje stałe stanowiska w marynarce nie tylko jako stewardzi, kucharki, służące, lecz również i wyższe szczele, np. pomocnika kapitana, miczmana etc.

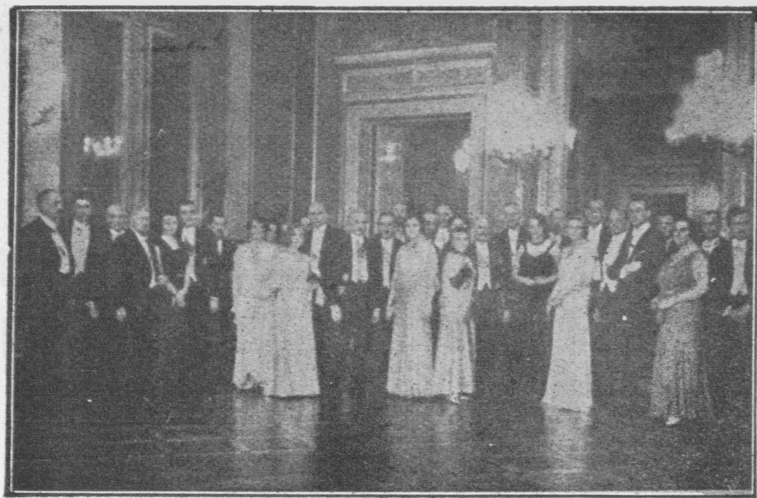

NASZ DODATEK ILUSTROWANY

NIEDZIELA 24 STYCZNIA 1932 r.

Ze śnieżnej góry mkną na sankach wdół trzy roześmiane gracje

Minister spraw zagr. Rumunii, ks. D. Ghica na przyjęciu u min. Zaleskiego

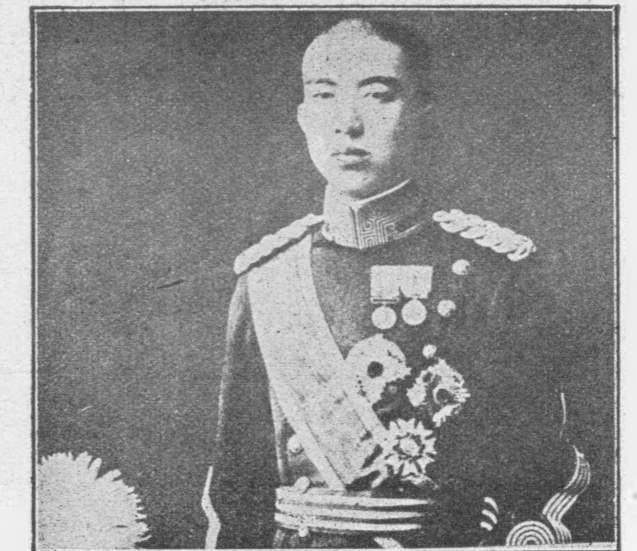
Następca tronu Abisynji w Paryżu

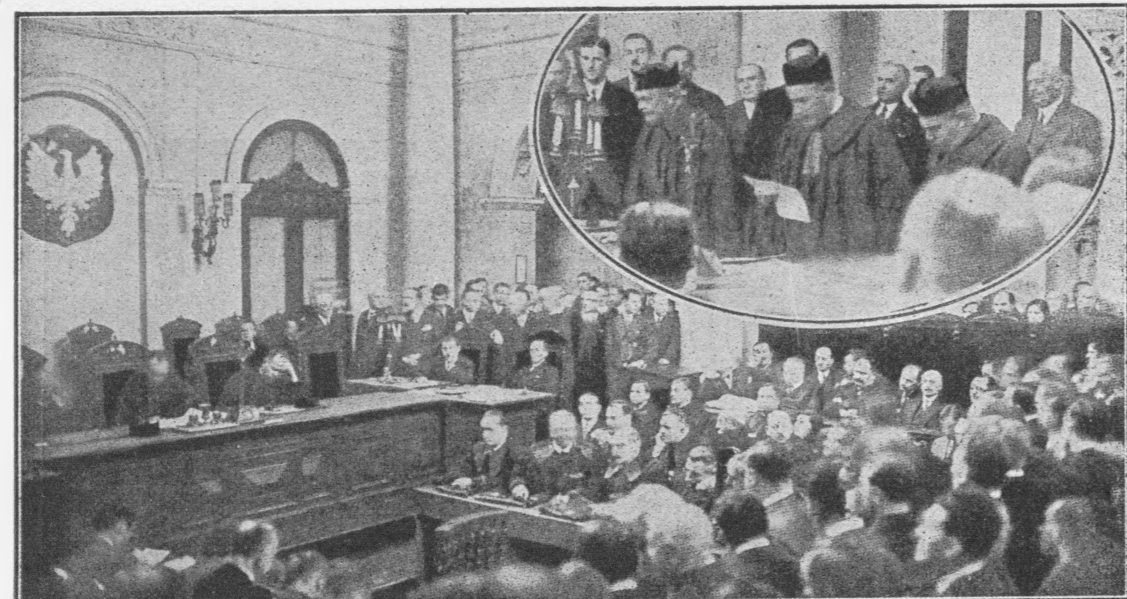
Na polskim okręcie do Ameryki. Fotografie z pokładu „Pulaskiego”, którym kapelan statku ks. Dymarski z Poznania zawiózł Polakom w Ameryce 5 ctr. opłatków na święta Bożego Narodzenia.

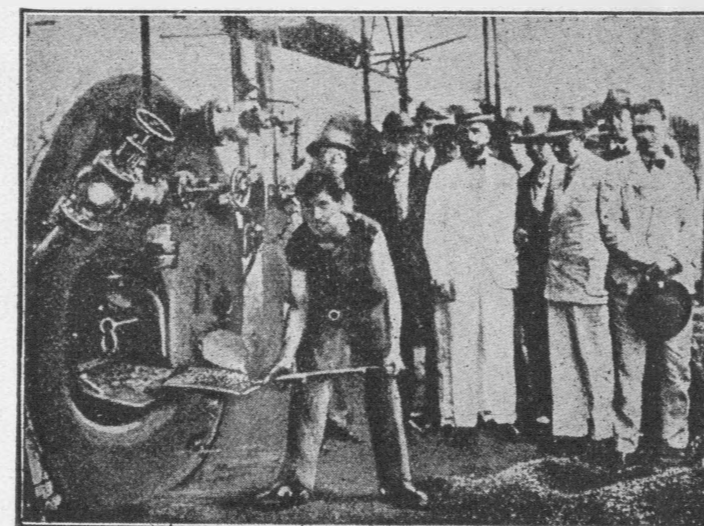
Grono komisarzy spisowych II powszechnego spisu ludności w Jutrosinie z p. burm. Kaminiarzem na czele (w środku w pierwszym rzędzie)

Cesarz Japonii Hirohito, na którego dokonano zamachu

Sala sądowa w dniu ogłoszenia wyroku. Na prawo w głębi ława oskarżonych, na której widać (II-gi rząd pp.: Witos, Kiernika, Bagińskiego, Putka, (w I-ym rzędzie) pp.: Libermana, Barlickiego, Mastka, Pragiera, Ciołkosza i Dubois. W owalu komplet sędziów w chwili odczytywania wyroku.

Wobec nadprodukcji kawy w fabrykach Brazylii ziarno kawy służy za opał

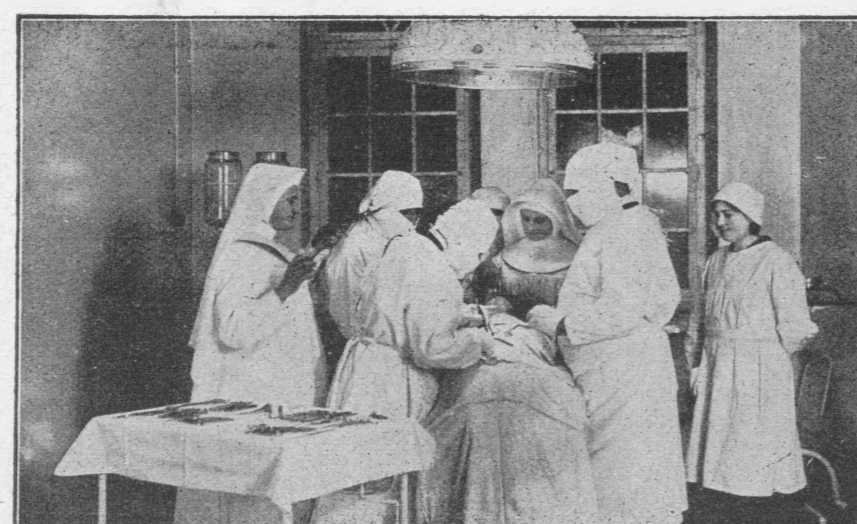
Aresztowany przewodniczący kongresu Patel.

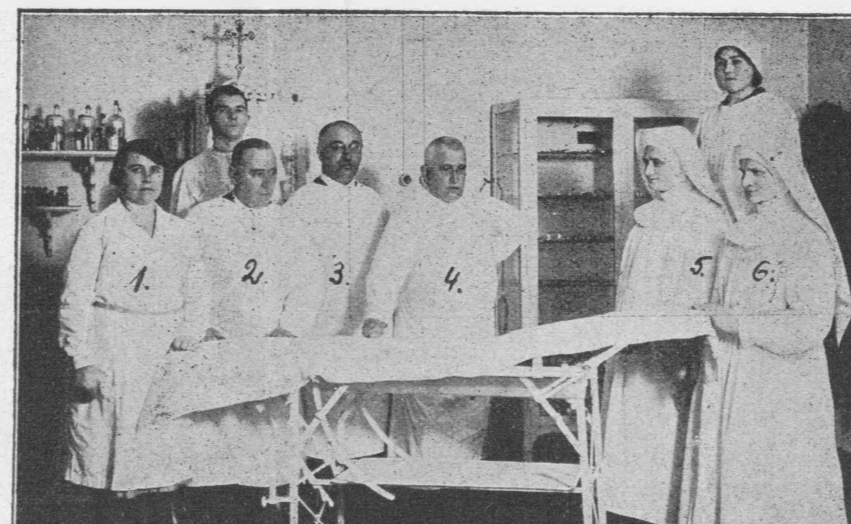
Niezwykłe zjawisko w styczniu: Powódzie w Niemczech. Na fotografiach okolicy Oessau, Brunzwiiga i Chemnitz

Bobsleigh, prowadzony przez ks. Michała. Za nim jego stróża Ileana z mężem Antonem Habsburgiem

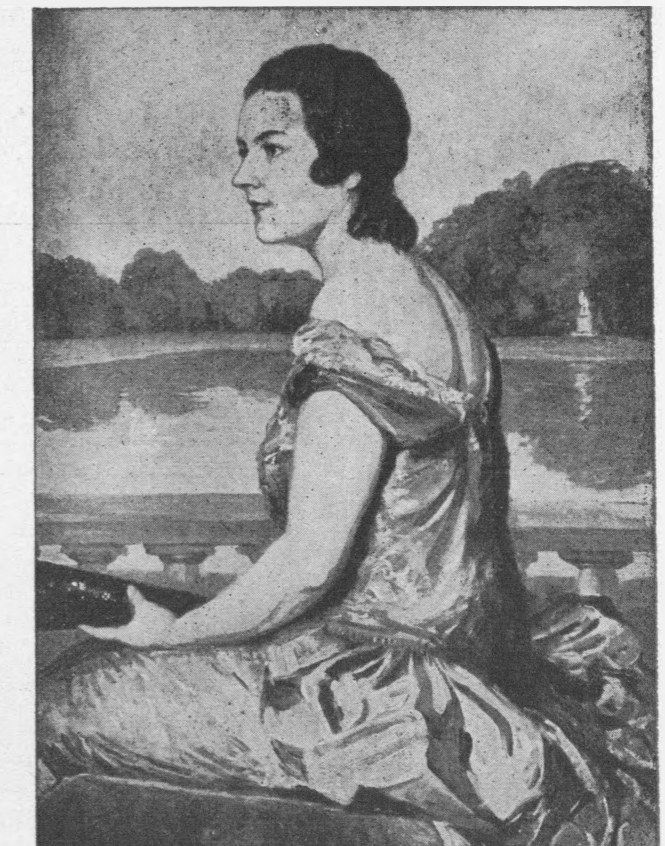
Fragment zdjęcia podczas operacji

Sala operacyjna od lewej: 1. położna p. Sobczakowa, 2. dyr. Szpitala dr. Jezierski, 3. p. dr. Weiss, 4. lek. pow. p. dr. Łuszkowski, 5 i 6. siostry Elżbietanki

Sporty zimowe. Najmłodsza łyżwiarka staje w szranki walki o mistrzostwo na lodzie

Portret p. Dzieciolowskiej, żony b. dyrektora kancelarii cywilnej p. Prezydenta

W dowód pracy sędziwej mianowano Antoniego Mazurkiewicza z Nowego Miasta n/W. członkiem honorowym „Tow. Gimn. Sokół”

„MIOD KASZTELAŃSKI”
Komedja J. Kraszewskiego

W tworzącym się w Teatrach Miejskich repertuarze popularno-szkolnym poczesne miejsce zajmie „Miod Kaszteleński”, stara lecz pełna tężyzny komedja Kraszewskiego. Wystawiono ją nader starannie, a publiczność, wypełniająca widownię na tych przedstawieniach, bawi się znakomicie. W głównych rolach (od lewej do prawej) pp.: Skarzyński, Myszkiewicz, Socha, Chrzanowska i Jarszewska.

Sporty zimowe. Wędrówka na wycieczkę narciarską, najlubiejszy sport zimowy

Sporty zimowe — hokej na lodzie

Kornel Makuszyński, w towarzystwie swej żony i swego przyjaciela mal. Tadeusza Koniewicza wypoczywa po trudach narciarskiej wycieczki

Zima w górach sprawia duże trudności w ruchach, to też narty dla górala są takim środkiem lokomocji, jak dla mieszkańca dolin rower (oczywiście w lecie)

SAMOZATRUCIE

SAMOZATRUCIE jest przyczyną wielu dolegliwości (ból artretyczne i łamanie w kościach, ból i zawroty głowy, wzdęcia, odbijania, ból w wątrobie, niesmak w ustach, brak apetytu, swędzenie skóry, skłonność do obstrukcji, plamy, zmarszczki i wrzuty na skórze, skłonność do tycia, podenerwowanie i bezsenność, nerwowe bicie serca, mdłości, język obłożony). TRUCIZNY wewnętrzne wytwarzające się we własnym organizmie, zanieczyszczają krew, niszczą organizm i przyspieszają starość. Choroby z samozatrucia i złej przemiany materii LECZĄ NIE LEKARSTWA A KREW CZYSTĄ. Wątroba i nerki są organami oczyszczającymi krew i soki ustroju. Najracjonalniejszą i zgodną z naturą kuracją jest unormowanie czynności wątroby i nerek. 20-letnie doświadczenie i najwyższe odznaczenia wykazały, że zioła lecznicze

„CHOLEKINAZA” H. NIEMOJEWSKIEGO

jako zółcio moczopędne są jedynym i naturalnym czynnikiem odciążającym soki ustroju od trucizn własnych i zapewniającym szybki powrót do zdrowia. Bezpłatne broszury Dr. med. T. NIEMOJEWSKIEGO wysyła fab. fiz. chem. „CHOLEKINAZA” H. NIEMOJEWSKIEGO, WARSZAWA, NOWY ŚWIAT 3 po przystąpieniu niniejszego ogłoszenia.

S!

WYJAZD NARCIARZY NA OLIMPIADĘ.

W dn. 11 stycznia odjechała z Warszawy polska narciarska ekspedycja na Zimowe Igrzyska Olimpijskie w Lake Placid (St. Zjedn.). Opinia znawców narciarstwa spodziewa się zdobycia najlepszych miejsc po bezkonkurencyjnych Skandynawach, gdyż drużyna jest doskonale przygotowana technicznie i znajduje się we wspaniałej formie fizycznej. Olimpijczycy nasi w czasie treningu konsumowali dużo cukru, bowiem opinia narciarska stwierdza jego wielkie walory odżywcze. Asy reprezentacji Br. Czech i bracia Marusarze zgodnie twierdzą, iż „nie mogą sobie wyobrazić zawodów narciarskich bez śniegu i cukru”

Jan Kiepura, znakomity tenor, na odpoczynku w Zakopanem po sukcesach w Operze Chicagowskiej

Współczesna operacja, dokonywana z zastosowaniem narkozy

Czarne kimono

Modnisią z Tokio

Elegantki japońskie na spacerze